

Bilaga: Organisationernas anföranden

Skriftlig dokumentation från
Miljödepartementets och NOD:s samråd
20 april 2022

Innehållsförteckning

LRF Ungdomen	2
Global Shapers.....	2
Svenska Kyrkans Unga.....	3
Röda Korsets Ungdomsförbund.....	4
WWF Sweden Youth	5
Naturvetarnas studentråd.....	6

Inkomna anföranden från organisationer i ungdomsrådet 20 april om Stockholm+50 med fokus på ledarskapsdialogerna

- *Vad ser er organisation som prioriterade områden för att möjliggöra att vi kan accelerera redan existerande åtaganden som är inom ramen för Agenda 2030 och samtidigt nå en hållbar återhämtning från pandemin?*

LRF Ungdomen

Vi måste få till en grön omställning. För att lyckas med det krävs ett välfungerande lantbruk och skogsbruk. För att vara välfungerande behövs lönsamhet, goda sociala villkor och miljömässigt hållbar produktion. Både coronapandemin och det nu pågående kriget har påvisat vikten av att kunna fungera även under extra ordinära förhållanden. Vi måste öka vår inhemska livsmedelsproduktion, detta sker med hjälp av välinformerade konsumenter, offentliga upphandlingar som satsar på svensk mat och väl avvägda politiska beslut. Den mat vi inte producerar här kommer ändå behöva ätas och där med produceras någon annan stans. I Sverige har vi, tack vare vår duktiga lantbrukarkår, ett av världens mest hållbara lantbruk. Det innebär att importerad mat inte bara leder till att vi inte klarar oss genom extra ordinära situationer, utan även att det ger en ökad belastning för klimatet. Vi måste ha långsiktiga mål som gör att lantbrukare fortsatt vågar investera i hållbara lösningar, bli mer resurseffektiva och öka lönsamheten på gårdarna. Vi måste säkerställa att vi kan ha mat på bordet idag, men även imorgon och om 10, 20, 30 år. Idag är vi bara 50% självförsörjande vilket gör oss mycket sårbara.

Global Shapers

Hur gör man för att uppnå global förändring? Vi i Global Shapers är övertygade om att en global rörelse börjar med en lokal förändring. I mer än 147 städer världen över har 450 lokala hubbar mobiliserat över 10 000 unga människor, alla väl förankrade i sina lokala samhällen och deras problem. Genom att fokusera på de lokala problemen, och samtidigt sammanföra unga i världen, uppnår vi tillsammans en global förändring.

Till exempel, vi i Global Shapers Stockholm kommer, genom vår tävling The Food Waste Challenge, för tredje året i rad kora och sponsra ett innovativt matsvinnsinstitutiv. Våra projekt drivs och arrangeras av unga, men vår panel består av både forskare och näringslivsrepresentanter. Vårt projekt The Food Waste Challenge är ett av många

exempel på samarbete över generationsgränserna, något som vi anser behövs mer av för att accelerera konkreta klimatinitiativ.

Global Shapers är en global rörelse. Vi är här för att belysa att det just nu pågår över 251 klimatinitiativ ledda av unga i vår organisation runt om i världen. Från att plantera en billion träd i södra Asien, till att göra klimatpodcasts i USA, accelererar Global Shapers konkret handling mot klimatförändringarna varje dag. Det här är något vi inte är ensamma om. Det finns ett enormt engagemang, vilja och oro inför den pågående klimatkrisen. Som ackrediterad organisation uppmanar vi andra ungdomsorganisationer, som inte fått samma möjlighet, att fortsätta engagera och mobilisera er. Vårt arbete gör skillnad.

Som en ackrediterad organisation för Stockholm+50 kräver vi även bättre och tydligare kommunikation från Stockholm+50. För att på allvar inkludera unga och andra frivilligorganisationer att delta behövs tydligare information om hur evenemanget ska hållas och konkreta stöd, som till exempel i processen att ansöka om talartid under konferensen. Ge oss unga en ärlig chans att sitta med kring förhandlingsbordet, så kommer vi visa er vår handlingskraft.

Svenska Kyrkans Unga

Svenska Kyrkans Unga önskar att frågan om en **internationell ekocidlagstiftning** får utrymme under Stockholm+50. Att storskalig miljöförstörelse ska klassas som ett internationellt brott är en fråga som lyfts av både påven, Svenska kyrkans biskopar och Svenska Kyrkans Ungas riksårsmöte. De som medvetet bidrar till ekocid behöver stå till svars för det. Då krävs en internationell lagstiftning.

Ekologiska värden behöver gå före ekonomiska. Vi ser återkommande exempel på hur olika former av exploatering av naturresurser leder till irreversibla skador på ekosystem. Denna typ av projekt bidrar till utsläpp av växthusgaser samt till stora mängder miljöfarligt avfall. Ett tydligt exempel på detta är gruvpolitiken där den svenska regeringen valt en linje som (om den fullföljs) kommer att leda till både ekocid, brott mot de mänskliga rättigheterna och kränkningar av urfolksrätten. Detta är inte inom ramen för Agenda 2030 och kommer inte att bidra till en hållbar återhämtning från pandemin. I egenskap av värdland för Stockholm+50 borde regeringen tänka om och se över sina prioriteringar.

Sverige måste **hålla fast vid enprocentslöftet för biståndet**. Att använda biståndspengar till flyktingmottagande, på det sätt som beslutats om nyligen, är inte hållbart.

Utvecklingen i världen går åt fel håll till följd av pandemin. I det läget kan vi inte minska på varken utvecklingsbiståndet eller de humanitära medlen. Vi behöver öka biståndet! Allt annat vore omoraliskt. Vi kristna talar ofta om vikten av att värna vår nästa. I en globaliserad värld behöver vi ta ett globalt ansvar för våra medmänniskor. Om vi ska lyckas uppnå Agenda 2030 kan vi inte lämna någon utanför den processen. Alla ska med!

Röda Korsets Ungdomsförbund

Klimatomställningen ställer stora krav på både samhällen och individers anpassningsförmåga. Att klimatkrisen eskalerar under mycket längre tid än det tar för andra kriser att brisera innebär både utmaningar och möjligheter. Vi måste ta hoten på allvar innan konsekvenserna blir allvarliga, även på hemmaplan. Dessutom behöver vi ta möjligheten att bygga vår krisberedskap och utveckla vår anpassningsförmåga.

I omställningsarbetet är det viktigt att vi bär med oss det åtagande som har gjorts genom Agenda 2030. "Leave no one behind". Därför behöver vi garantera en god utbildning för alla. Skolan utvecklar vår kognitiva förmåga och gör det lättare för oss att ta till oss, bearbeta och förmedla information. Det förbättrar avsevärt våra möjligheter att både ge och ta emot hjälp i en krissituation. Dessutom stärker det vår förmåga att arbeta förebyggande, att bedöma risker och att ändra våra livsmönster när det behövs.

Både nationellt och globalt ser vi hur det finns en stor risk för att de områden och grupper som riskerar att drabbas hårdast också får sämst förutsättningar för att utveckla sin anpassningsförmåga. Om inte samhällen investerar i dessa gruppers humankapital så berövas de möjligheten att både bidra till samhällets omställning och att skydda sig själva under kriser. Effekten blir att vi får grupper och områden med sämre livsmedelssäkerhet, försörjningsmöjlighet och tillgång till hälso- och sjukvård.

Coronapandemin har visat hur sårbara utbildningssystemen är för kriser. I Sverige finns det inga krav på att inkludera de institutioner som ska garantera goda förutsättningar för ungas skolgång i krisberedskapsarbetet. Skola, socialtjänst och elevhälsa var inte beredda att ge det pedagogiska och sociala stöd som unga var i behov av under pandemin. De som drabbades hårdast var elever från hem med lägre studievana. Detta visar tydligt på risken att grupper lämnas i sticket, i motsats mot vad vi åtagit oss genom Agenda 2030.

WWF Sweden Youth

Den planetära nödsituationen med sammankopplade miljökriser kräver ambitiösa åtgärder. WWF Sweden Youth (WSY) vill se att Stockholm +50 fokuserar på en hållbar utveckling, för en rättvis, inkluderande och fossilfri värld, med motståndskraftiga och cirkulära ekonomier och system. WSY vill se politiskt ledarskap i att vidta åtgärder för den omställning som krävs, inför och efter 2030. WSY ser följande områden som prioriteringar för att lyckas med detta:

- Krisen för biologisk mångfald och klimatkrisen är en sammankopplad naturkris som måste lösas gemensamt. Dessa måste ha samma problemstatus och prioriteras i enlighet med bästa vetenskapligt grundade lösningar. Det är viktigt att påskynda implementeringen av befintliga avtal för en blå, grön och rättvis återhämtning och fokusera på rättighets- och naturbaserade lösningar.
- En rättvis fördelning av resurser och inflytande är grunden för ett hållbart samhälle enligt Agenda 2030. Klimaträttvisa och social rättvisa måste vara en central del av återhämtningen efter pandemin och omställningen till hållbara system och samhällen. Det behövs kraftfulla åtgärder för att komma till rätta med den ohållbara konsumtion som driver på både klimatförändringar och förlust av natur och biologisk mångfald, vilket i sin tur hotar både vår försörjning och genomförandet av hela Agenda 2030. Viktigt är att säkra ytterligare stöd för att halvera fotavtrycket av produktion och konsumtion. Det ska vara lätt för konsumenten att göra bra val.
- Gör miljödebatten och beslutsprocesser tillgängliga och lokalt förankrade. Mångfald och en bred representation är en förutsättning för att ta dialoger och beslutprocesser framåt för en mer rättvis och inkluderande omställning. Därmed är det viktigt att nå och inkludera, i synnerhet minoritetsgrupper, urfolk och de som är värst drabbade, men också ungdomar, i beslut som rör vår samtid och framtid. Att få möjlighet att påverka ska exempelvis inte vara en klass- eller bostadsortsfråga, då miljön tillhör oss alla.

Naturvetarnas studentråd

Pandemin har visat att vi kan åstadkomma stora förändringar under kort tid när behovet är tillräckligt stort. Världens ledare behöver inse att det nu är lika nödvändigt att vidta omfattande åtgärder för att förhindra en klimatkatastrof. Vi har resurserna som krävs för att accelerera klimatarbetet!

För att påskynda arbetet måste alla länder inse hur stor deras klimatpåverkan är och även vara öppna med det. Länder som till exempel Sverige borde inte kunna gömma sig bakom nationer som släpper ut växthusgaser i deras ställe. Idag är Sverige beroende av andra länders produktion och utsläpp medan vi anses ha ett "lågt klimatavtryck". Våra importerade utsläpp måste därför inkluderas i Sveriges statistik, vi kan inte skylla på andra som släpper ut åt oss. Vi liksom många andra länder måste ta ansvar för vårt konsumtionsbaserade utsläpp!

Vi ser även ett stort behov av transparens på företagsnivå, nationell och internationell nivå. Den miljöpåverkan som varje produkt, företag respektive land bidrar till ska synliggöras. När du köper en produkt eller tjänst borde dess klimatavtryck tydligt framgå. På så vis kan kunder, företag och länder då avgöra vad de vill bidra till. Var investerar företag sina pengar och var investerar länder sina pengar? En transparens är oerhört viktig för ett påskyndat klimatarbete då det faktiskt blir tydligt vilka som bidrar till vad.

Ett annat sätt att sätta krav på företag är att föra in gröna klausuler i kollektivavtalen. För att avtala om hur arbetsgivaren måste arbeta för miljön.

Det måste bli lättare för alla att välja miljövänliga alternativ! Det borde tex alltid vara billigare att ta tåget än flyget. Att leva hållbart får inte vara klassfråga!

Vi vill att Ungdomsrådet ska vara kvar även efter Stockholm+50. Ungas röster måste höras i klimatdebatten! Vi vill därför att ungdomsrådet vidareutvecklas istället för att helt avvecklas.

